

1553 11/11 30: I. Beh. af F. t. L. om sindssyge og aandssvage Personers Hospitalsophold. 1554

[Pürschel.]

der paa Side 17 siges — jeg beder om Formandens Tilladelse til nogle korte Citater:

„Ved Udformningen af saadanne Lovbestemmelser maa man undgaa at lovgive om Behandlingen af sindssyge i sin Helhed. Kun den Behandling, der foregaar under saadanne Forhold, at en Patient kan indlægges eller tilbageholdes mod sin Villie, bør være Genstand for Lovgivningsmagtens Indgriben; kun der er der Trang til, at Reglerne om Indlæggelse og Udskrivning lovfæstes. Mod Tilbageholdelse i andre Tilfælde maa Beskyttelse søges i den almindelige Straffelovgivning.“

Her er det altsaa klart sagt, at det eneste, Lovgivningen skal beskæftige sig med, er Tvangsindlæggelsen og Udskrivningen, men det ses jo, at Lovforslagets Titel er meget videre rækkende, og det ses ogsaa, at Lovforslaget i Virkeligheden overskrider den Ramme, som Betænkningen har trukket.

Allerede i § 2, i Slutningen af første Stykke, er man langt ude over Rammen. Der staar i første Stykke i § 2, at de nærmeste har Pligt til at tilkalde en Læge; saa siger han, hvilke Foranstaltninger der skal træffes, og saa staar der en Sætning, der jo er forfærdende vidtrækkende, hvis man vil forstaa den efter Bogstaven, nemlig: „Disse Foranstaltninger er de nærmeste da berettigede til at iværksætte.“ Denne Bestemmelse er jo rigtignok meget vidtrækkende. Der tænkes her formodentlig kun paa Tvangsindlæggelse, men i saa Fald er Formuleringen ikke lykkelig — det tror jeg kun, jeg behøver at gøre opmærksom paa, for at enhver vil kunne se det.

I øvrigt er det ikke klart, hvad der menes med denne Udtalelse i Betænkningen: I andre Tilfælde maa Værnet søges i den almindelige Straffelovgivning. Der vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at en uberettiget og strafbar Tilbageholdelse af en Person meget vel kan tænkes at foregaa med Iagttagelse af alle Formerne her i Loven. I de Tilfælde, hvor der foreligger et egentlig forbrøderisk Forhold, hvor man tænker sig, at de nærmeste med Tilslutning af to Læger, hvoraf den ene er Læge paa et Sindssygehospital, holder en Mand indespærret, kan det ske med Bevarelse

af alle Former, og uden at den Appelgaranti, der er givet mod Tilbageholdelsen, kan komme til at virke; og en saadan Tilbageholdelse er naturligvis strafbar efter de almindelige Regler i Straffeloven.

Men Motiverne har jo Ret i, at det, der er Problemet, er dette at skabe en Lovgivning, der paa bedst mulig Maade sikrer imod, at en normal Person eller en Person, der i hvert Fald ikke er mere abnorm, end at han bør være paa fri Fod, indespærres i et Sindssygehospital mod sin Villie. Det er i hvert Fald den ene Side af Problemet. Den anden Side er den, som Sindssygelægerne saa stærkt peger paa, at skabe en tilstrækkelig hurtig og let virkende Adgang til at faa de sindssyge indlagt, og denne sidste Side maa man ikke glemme.

Det er rigtigt, hvad der siges i Betænkningen, og hvad Overlæge Helweg saa stærkt er inde paa, at det her drejer sig om en Afvejelse af disse to modstaaende Hensyn: paa den ene Side Hensynet til at kunne faa dem, der virkelig trænger dertil, indlagt hurtigt, og paa den anden Side Hensynet til Sikring mod, at dette misbruges. Det gælder efter min Opfattelse her, som det gælder for en Række af Livets andre Omraader, at man maa ikke sætte sig til Maal at skabe Regler, der sikrer mod ethvert Misbrug, thi dette vil kun føre til, at man skaber Regler, der praktisk talt forhindrer Brugen. Jeg mener, det vil blive saa uhyre vanskeligt og besværligt, at man overhovedet ikke kan bruge disse Regler i Praxis.

Der opereres stadig med Begrebet: Tilbageholdelse mod sin Villie. Dette forudsætter jo, at der er Tale om en Person, der har en Villie, altsaa enten en normal Person eller en Person, der i hvert Fald ikke er saa sindssyg, at hans Villie er fuldstændig udslettet; men det forudsætter ikke en Villie af den Art, man i øvrigt opererer med paa Retslivets andre Omraader, ikke en Villie, der har Krav paa retlig Respekt i øvrigt. Thi den sindssyge, som er saa aabenbart ude af Stand til at træffe en fornuftig Afgørelse, at Umyndiggørelse er oplagt, han har dog Krav paa at sikres ved dette Lovforslag mod Indlæggelse mod sin Villie.

Altsaa Garantien skal opfyldes; selv